

Επιτροπή Νομικών Θεμάτων
Ο Πρόεδρος

12.12.2018

Κύριο Jerzy Buzek
Πρόεδρο
Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Θέμα: Γνωμοδότηση σχετικά με μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή βιομηχανική πολιτική για την τεχνητή νοημοσύνη και τη ρομποτική (2018/2088(INI))

Κύριε Πρόεδρε,

Στο πλαίσιο της διεξαγόμενης διαδικασίας, η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, της οποίας έχω την τιμή να προεδρεύω, ανέλαβε να υποβάλει γνωμοδότηση στην επιτροπή σας, με συντάκτρια την κ. Mady Delvaux. Κατά τη συνεδρίασή της στις 20 Νοεμβρίου 2018, αποφάσισε να διαβιβάσει την παρούσα γνωμοδότηση υπό μορφή επιστολής.

Σύμφωνα με τη συμφωνία που επετεύχθη σχετικά με τη σύνδεση όπως ορίζει το άρθρο 54 του Κανονισμού, η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για ζητήματα που αφορούν την ευθύνη και τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και έχει συντρέχουσα αρμοδιότητα για ζητήματα που αφορούν τις ενσωματωμένες στην τεχνολογία αξίες («δεοντολογική εκ σχεδιασμού»).

Η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων εξέτασε το ζήτημα κατά τη συνεδρίασή της στις 6 Δεκεμβρίου 2018 και, κατόπιν ανταλλαγής απόψεων μεταξύ των συντονιστών με έγγραφη διαδικασία, ενέκρινε την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά τη συνεδρίασή της στις 10 Δεκεμβρίου 2018. Κατά την εν λόγω συνεδρίαση¹, αποφάσισε να καλέσει την Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις.

¹ Ήσαν παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία οι βουλευτές: Pavel Svoboda (πρόεδρος), Jean-Marie Cavada, (αντιπρόεδρος), Mady Delvaux (αντιπρόεδρος και συντάκτρια γνωμοδότησης), Joëlle Bergeron, Κώστας Χρυσόγονος, Sergio Gaetano Cofferati, Mary Honeyball, Sajjad Karim, Sylvia-Yvonne Kaufmann, António Marinho e Pinto, Julia Reda, Evelyn Regner, Axel Voss, Tiemo Wölken, Francis Zammit Dimech, Tadeusz Zwiefka, Kosma Złotowski, Luis de Grandes Pascual.

Πιστεύω ότι οι συστάσεις θα συμβάλουν εποικοδομητικά στην έκθεση που συντάσσει η επιτροπή σας.

Με εξαιρετική εκτίμηση,

Pavel Svoboda

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- A. λαμβάνοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Φεβρουαρίου 2017 με συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με ρυθμίσεις αστικού δικαίου στον τομέα της ρομποτικής (2015/2103(INL)), όπου κάλεσε την Επιτροπή να προτείνει ένα συνεκτικό νομικό πλαίσιο σχετικά με την ανάπτυξη της ρομποτικής, συμπεριλαμβανομένων των αυτόνομων συστημάτων και των έξυπνων αυτόνομων ρομπότ·
1. ζητεί επιτακτικά να δοθεί μεγάλη προσοχή στην ασφάλεια των προϊόντων, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία και η εμπιστοσύνη των καταναλωτών στην ΤΝ και στη ρομποτική·
 2. τονίζει ότι είναι ζωτικής σημασίας ο ανθρωποκεντρικός σχεδιασμός κατά την ανάπτυξη της ΤΝ, προκειμένου να διασφαλίζονται η ευθύνη και η λογοδοσία όσον αφορά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων από τα μηχανήματα·
 3. τονίζει ότι το πλαίσιο πολιτικής πρέπει να είναι σχεδιασμένο κατά τέτοιον τρόπο ώστε να ενθαρρύνεται η ανάπτυξη κάθε είδους ΤΝ, και όχι μόνο των συστημάτων βαθιάς μάθησης, κάτι που απαιτεί τεράστιο όγκο δεδομένων·
 4. τονίζει ότι η χρήση δεδομένων στον τομέα της υγείας πρέπει να παρακολουθείται με προσοχή και με δεοντολογικά κριτήρια, και δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να εμποδίζει την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία ή στην ασφάλιση·
 5. πιστεύει ότι, όταν χρησιμοποιείται ΤΝ σε εμφυτεύσιμα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, ο φέρων θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να επιθεωρεί και να τροποποιεί τον κώδικα πηγής που χρησιμοποιεί το προϊόν·
 6. υπενθυμίζει ότι η διαθεσιμότητα ποιοτικών δεδομένων είναι απαραίτητη για την πραγματική ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας ΤΝ, και καλεί τις δημόσιες αρχές να καταστήσουν τα δεδομένα κοινό αγαθό, ως ανοικτά δεδομένα, ώστε να διασφαλίσουν τρόπους παραγωγής, ανταλλαγής και διαχείρισης δεδομένων·
 7. επικροτεί την πρωτοβουλία της Επιτροπής να συγκροτήσει την ομάδα εμπειρογνομόνων για την ευθύνη και τις νέες τεχνολογίες, με σκοπό να παράσχει στην ΕΕ εμπειρογνωμοσύνη όσον αφορά τη δυνατότητα εφαρμογής της οδηγίας περί ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων σε παραδοσιακά προϊόντα, τις νέες τεχνολογίες και τις νέες κοινωνιακές προκλήσεις (σύνθεση για την οδηγία περί ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων), και να συνδράμει την ΕΕ κατά την ανάπτυξη αρχών οι οποίες μπορούν να χρησιμεύσουν ως κατευθυντήριες γραμμές για τις πιθανές προσαρμογές της ισχύουσας νομοθεσίας σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο όσον αφορά τις νέες τεχνολογίες (σύνθεση για τις νέες τεχνολογίες)·
 8. εκφράζει, ωστόσο, την απογοήτευσή του για το γεγονός ότι δεν υποβλήθηκε καμία σχετική νομοθετική πρόταση, κατά τη διάρκεια αυτής της κοινοβουλευτικής περιόδου, με αποτέλεσμα να καθυστερήσει η επικαιροποίηση των κανόνων περί ευθύνης σε επίπεδο ΕΕ και να απειληθεί σε ολόκληρη την ΕΕ η ασφάλεια δικαίου στον κλάδο αυτόν τόσο για τους εμπόρους όσο και για τους καταναλωτές·

9. επισημαίνει το συνεχιζόμενο έργο του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO) όσον αφορά την TN, και καλεί επιτακτικά τα κράτη μέλη να συντονίσουν τους φορείς τους που είναι μέλη του ISO ώστε να υπερασπίζονται όσο γίνεται καλύτερα τις αξίες και τα συμφέροντα της Ευρώπης κατά την ανάπτυξη προτύπων·
10. υπενθυμίζει το προαναφερθέν ψήφισμά του της 16ης Φεβρουαρίου 2018, όπου διαπιστώνει ότι δεν υπάρχουν νομοθετικές διατάξεις που να εφαρμόζονται συγκεκριμένα στον τομέα της ρομποτικής, αλλά και ότι τα ισχύοντα νομικά καθεστάτα και οι νομικές θεωρίες μπορούν ήδη να εφαρμοστούν και στη ρομποτική, ενώ κάποιες πτυχές φαίνεται ότι χρειάζονται ειδική εξέταση· επαναλαμβάνει την έκκλησή του στο εν λόγω ψήφισμα να στηρίξει η Επιτροπή μια οριζόντια και τεχνολογικά ουδέτερη προσέγγιση όσον αφορά τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που διέπουν τους διάφορους τομείς στους οποίους μπορεί να αναπτυχθεί η ρομποτική·
11. επικροτεί, στο πλαίσιο αυτό, την ανακοίνωση της Επιτροπής προς τα θεσμικά όργανα για τις κατευθυντήριες γραμμές για ορισμένες πτυχές της οδηγίας 2004/48/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, αλλά υπογραμμίζει την ανάγκη να παρακολουθείται κατά πόσο είναι συναφείς και αποδοτικοί οι κανόνες περί δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ως προς τον έλεγχο της ανάπτυξης της TN· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία των ελέγχων καταλληλότητας·
12. επικροτεί το γεγονός ότι η Επιτροπή συγκρότησε την ομάδα εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου για την TN, η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους της ακαδημαϊκής κοινότητας, της κοινωνίας των πολιτών και του βιομηχανικού κλάδου, με σκοπό την κατάρτιση δεοντολογικών κατευθυντήριων γραμμών στον κλάδο της TN όσον αφορά ζητήματα όπως η δικαιοσύνη, η ασφάλεια, η διαφάνεια, το μέλλον της εργασίας, η δημοκρατία και γενικότερα ο αντίκτυπος στην εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων στην προστασία της ιδιωτικότητας και των προσωπικών δεδομένων, την αξιοπρέπεια, την προστασία των καταναλωτών και τη μη εισαγωγή διακρίσεων·
13. προσβλέπει στην κοινή συνεδρίαση με τα κράτη μέλη που προγραμματίζεται για τον Ιανουάριο του 2019, σε συνέχεια της δημοσίευσης του σχεδίου δεοντολογικών κατευθυντήριων γραμμών στα τέλη του 2018, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 25ης Απριλίου 2018·
14. υπογραμμίζει τον ρόλο που θα μπορούσε να διαδραματίσει το Κοινοβούλιο μέσω του έργου που επιτελεί η STOA, ώστε να εκπροσωπούνται οι ανησυχίες των πολιτών κατά την κατάρτιση των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών·
15. λαμβάνει υπό σημείωση το συντονισμένο σχέδιο δράσης για την TN που παρουσίασε ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Ansip τον Δεκέμβριο του 2018·
16. τονίζει ότι στην πρώτη γραμμή της ανάπτυξης της TN και της ρομποτικής βρίσκονται αυτή τη στιγμή τρίτες χώρες, και υπογραμμίζει, ως εκ τούτου, τη σημασία μας κοινής ευρωπαϊκής προσέγγισης για την υπεράσπιση της θέσης της ΕΕ στην ανάπτυξη της TN·
17. επικροτεί, στο πλαίσιο αυτό, τη δημιουργία της συμμαχίας της ΕΕ για την TN, η οποία έχει ως στόχο την πλήρη κινητοποίηση ενός ποικιλόμορφου συνόλου συμμετεχόντων

που περιλαμβάνει επιχειρήσεις, οργανώσεις καταναλωτών, συνδικαλιστικές οργανώσεις και άλλους εκπροσώπους φορέων της κοινωνίας των πολιτών· επισημαίνει ότι ο στόχος αυτής της ευρείας πολυμερούς πλατφόρμας είναι να συμπληρώσει και να υποστηρίξει το έργο της ομάδας εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου για την ΤΝ, συγκεκριμένα με στόχο να καταρτιστεί σχέδιο δεοντολογικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά την ΤΝ και να διασφαλιστεί η ανταγωνιστικότητα της ΕΕ στον ανθίζοντα κλάδο της ΤΝ.